

FIȘA DISCIPLINEI
1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2 Facultatea / Departamentul	Chimie, Biologie, Geografie
1.3 Departamentul	Geografie
1.4 Domeniul de studii	Geografie
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Geografie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	GEOGRAFIA UMANĂ A ROMÂNIEI						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. Dr. Cătălina ANCUȚA						
2.3 Titularul activităților de seminar	Dr. Vlad CUMPĂNAȘ						
2.4 Anul de studiu	3	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					19
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					10
Pregătire seminare / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					3
Examinări					2
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual	42				
3.8 Total ore pe semestru	100				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	GEOGRAFIA POPULAȚIEI ȘI AȘEZĂRILOR; GEOGRAFIE URBANĂ ȘI RURALĂ
4.2 de competențe	- Definirea și descrierea principalelor noțiuni, legități, procese și fenomene de factură umangeografică, explicarea genezei și evoluției lor, evaluarea consecințelor pe care le au asupra sistemelor geografice naturale si antropice. - Utilizarea metodelor si tehnicilor de culegere si prelucrarea a datelor provenite din diferite surse

	• analiza și interpretarea informațiilor, în vederea redactării de analize complexe; • Realizarea de materiale grafice și cartografice specifice în Excel, ArcGIS
--	--

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• sală de curs cu videoproiector și acces la internet; • sala organizată în vederea respectării condițiilor impuse în contextul pandemic; • în cazul predării online: calculator/laptop cu sistem audio- video și conexiune la internet pentru toți participanții la curs, acces la platforma E-learning și la aplicația Google Meet
5.2 de desfășurare a seminarului / laboratorului	• sală de laborator cu videoproiector, acces la internet și calculatoare echipate cu softul GIS; • sala organizată în vederea respectării condițiilor impuse în contextul pandemic; • în cazul predării online: calculator/laptop cu sistem audio- video, program ArcGIS și conexiune la internet pentru toți participanții la curs, acces la platforma E-learning și la aplicația Google Meet

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	• cunoașterea caracteristicilor geografice ale elementelor antropice ale spațiului românesc: populație, așezări omenești, activități economice; • înțelegerea aspectelor actuale prin prisma factorilor geografici generali, dar și a evoluției istorice, într-un context interdisciplinar; • cunoașterea și înțelegerea locului și rolului României în context european; • explicarea rolului componentelor antropice în organizarea spațiului geografic românesc; • explicarea mecanismelor care determină diferențierea spațială a caracteristicilor componentelor antropice ale spațiului românesc; • interpretarea corectă a relațiilor dintre factorii geografici, istorici, politici, economici, geopolitici cu impact asupra caracteristicilor componentelor antropice ale spațiului românesc.
------------	---

Abilități	- interpretarea dinamicii teritoriale în raport cu resursele spațiului; explicarea prin analogii a cu fenomene din alte științe naturale a interacțiunii dintre om și natură. - utilizarea adecvată a materialelor cartografice, seriile statistice, instrumentelor informatice de bază în vederea analizei funcționale a teritoriului - realizarea unei diagnoze teritoriale pe baza cercetărilor și fundamentarea politicilor de planificare teritorială - folosirea softurilor digitale pentru prelucrarea datelor empirice și pentru analiza lor - aplicarea principiilor multi- și interdisciplinarității, în realizarea studiilor de planificare teritorială - coroborarea informațiilor din diferite surse, cu caracter științific și de popularizare
Responsabilitate și autonomie	- aplicarea strategiilor de muncă eficientă și responsabilă, pe baza principiilor, normelor și a valorilor codului de etică profesională. - aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară, atitudine etică față de grup, respect față de diversitate și multiculturalitate, acceptarea diversității de opinie. - autoevaluarea nevoii de formare profesională continuă în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii.

7. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Nr ore
Introducere : poziția geografică, geo-istorică, geopolitică și geoeconomică a României	prelegerea, explicația, conversația euristică	2
Potențialul economic și de habitat al teritoriului românesc	prelegerea, explicația, conversația euristică	2
Contextul istoric al evoluția componentelor antropice ale spațiului carpato-danubiano-pontic	prelegerea, explicația, conversația euristică	2
Geografia populației : evoluția numărului de locuitori; evoluția componentelor geodemografice; mobilitatea populației; repartitia populației;	prelegerea, explicația, conversația euristică	2
Geografia populației : structurile demografice (pe grupe de vârstă și sexe, social-economică, etnică, confesională)	prelegerea, explicația, conversația euristică	2
Așezările rurale: extinderea rețelei de așezări rurale; caracteristici fizionomice și funcționale ale așezărilor rurale; clasificări;	prelegerea, explicația, conversația euristică	2
Așezările rurale: problematica dezvoltării rurale în România.	prelegerea, explicația, conversația euristică	2

Așezările urbane: caracteristicile evolutive ale fenomenului urban românesc; tipologii urbane: după talie demografică, funcție;	prelegerea, explicația, convesația euristică	2
Așezările urbane : ierarhizarea complexă a orașelor României; caracteristici ale sistemului urban românesc actual	prelegerea, explicația, convesația euristică	2
Agricultura: tipurile evolutive de agricultură; caracteristicile actuale ale principalelor tipuri de activități agricole; evoluții recente ale structurilor agrare și productivității agriculturii	prelegerea, explicația, convesația euristică	2
Industria: caracteristicile etapelor de evoluție ale industriei românești; diferențierile spațiale ale industriei actuale	prelegerea, explicația, convesația euristică	2
Tursimul: regionarea turistică a României. Transporturile rutiere, feroviare, fluviale, maritime, aeriene, speciale	prelegerea, explicația, convesația euristică	2
Evoluția structurilor administrativ-teritoriale. Structuri teritoriale create în scopul dezvoltării teritoriale.	prelegerea, explicația, convesația euristică	2
Disparități inter-regionale	prelegerea, explicația, convesația euristică	2
Bibliografie : Academia Română. Institutul de Geografie. (2005). România. Spațiu, societate, mediu. București: Editura Academiei Române Alexe, I., & Păunescu, B. (Ed.). (2011). Studiu asupra fenomenului imigrației în România. Integrarea străinilor în societatea românească. București: Fundația Soros Benedek, J. (2004), Amenajarea teritoriului și dezvoltarea regională, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca. Brânzan Oana (2006), Dezvoltare rurală. Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad. Cândea Melinda, Bogan Elena, Simon Tamara (2011), Așezările umane și organizarea spațiului geografic, Ed. Universitară, București Cândea Melinda, Bran Florina, (2001), Spațiul geografic românesc. Organizarea, amenajarea, dezvoltarea, Ed. Economică, București Cocean, P. (2011), „Țările” – regiuni geografice și spații mentale, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca. Cocean, P. (coord.) (2007), Amenajarea teritoriilor periurbane. Studiu de caz: Zona periurbană Bistrița, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca. Cocean, P., Filip, S., (2010), Geografia Regională a României, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca Dumitrache Liliana (2004), Starea de sănătate a populației României. O abordare geografică. Editura Univers Enciclopedic, București. Emandi, E. I. (1996), Habitatul urban și cultura spațiului. Editura Glasul Bucovinei, Iași. Erdeli G., Cucu V., (2005), România. Populație. Așezări umane. Economie, Ed. Transversal, București Iașu Corneliu, (2006) - Démographie et géographie du travail en Roumanie postdécembriste, Ed. Sedcom Libris, Iași, 211 pag, ISBN: 973-670-171-9 Iașu Corneliu, Groza Octavian, Muntele Ionel, Istrate Marinela, Țurcănașu George, Ungureanu Alexandru (coordonatori Alexandru Ungureanu, Octavian Groza, Ionel Muntele) (2002) – Moldova. Populația, forța de muncă și așezările în tranziție, Ed. Corson, Iași, 243 pag.		

- Hirschhausen, Beatrice von, (1997), *Les nouvelles campagnes roumaines*, Editura Belin Paris
- Ilies, Gabriela (2005), *Modele europene de regiuni de tip „țară”*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Ilinca, N. (2012). *Geografie umană. România. Populație, așezări, economie*. București: Editura CD PRESS.
- Iordan I. (2006), *Geografie Umană și Economică a României*, Editura Fundației România de Măine, București
- Ipatiov, F. (2002). *Evoluția numerică a populației Regiunii de Nord-Vest a României, în secolul XX*. Studia UBB Geographia, XLVII(2), 39-50.
- Neguț, S. (2011). *Geografia umană*. București: Editura Academiei.
- Nimigeanu, V. (2001). *România. Populație. Așezări. Economie*. Iași: Editura Universității "Al. I. Cuza".
- Petre, I. (2012). *Migrația internă și satul românesc*. În I. Bădescu, *Sociologie rurală* (pg. 234-238). București: Editura Mica Valahie.
- Pop, P. G. (1998). *Satele foarte mari din România*. Studia UBB Geographia, XLIII(2), 69-85.
- Pop, P. G. (2000). *Funcțiile și dimensiunile urbanului în România*. Studia UBB Geographia, XLV(1), 69-80.
- Pop, P. G., & Benedek, J. (1996). *Satele mici din România și specificul activității lor*. Studia UBB Geographia, XLI(1-2), 119-138
- Pop, P. G. (2000). *Funcțiile și dimensiunile urbanului în România*. Studia UBB Geographia, XLV(1), 69-80.
- Pop, P. G. (2011). *The Geographical-Historical Provinces of Romania*. Studia UBB Geographia, LVI(1), 77-90.
- Pop, P. G. (2011). *The Natural Growth of the Population of Romania between 1989 and 2008*. Studia UBB Geographia, LVI(2), 81-92.
- Pop, P. G., & Niță, A. (2014). *The Religious Structure of the Romanian Population in 2011 by Counties and Geographical-Historical Provinces*. Studia UBB Geographia, LIX(2), 5-24.
- Popescu, Claudia, (2000), *Industria României în secolul XX*, Editura Oscar Print, București;
- Truți, S., Cretan, R., Ancuța-Sîrbovan, Cătălina, (2000), *Geografia umană și economică a României*, Editura Mirton, Timișoara ;
- Rey V., Groza O., Ianoș I., Pătroescu M., (2000). *Atlas de la Roumanie*. Paris: CNRS, GDR Libergéo-La Documentation française, 168 pages, 252 cartes (în calitate de colaborator).
- Sandu. D. (2006): *Satul românesc pe drumul spre Europa*, Ed. Polirom, Iași
- Săgeată, R. (2004), *Soluții de optimizare a organizării administrativ-teritoriale a României în perspectiva aderării la Uniunea Europeană*, Editura Ars Docendi, București.
- Săgeată, R. (2010), *Geografie Urbană*, Ed. Lucian Blaga, Sibiu
- Șandru Ioan (2001) – *Portes et couloirs géodémographiques dans l'espace carpatho-danubienopontique*, Ed. Universității „Al.I.Cuza”, Iași. (tradusă și adaptată în limba franceză de Corneliu Iașu), 125 pag.
- Surd, V. (2009), *Geography of Settlements*, Edit. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
- Țurcănașu, G., Ungureanu Al. (2006) *Geografia așezărilor umane*, Performantica, Iași
- Surd, V., Zotić, V., coord. (2003), *Rural space and regional development*, Editura Studia, Cluj-Napoca.
- Ungureanu, Al., Țurcănașu, G. (2008) *Geografia Așezărilor Umane*, Editura Performantica, Iași
- Zotić, V. (2005), *Componentele operaționale ale organizării spațiului geografic*. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- *** (2003-2010), *Istoria Românilor*, vol. I-X, Ed. Univers Enciclopedic
- *** *Strategia de competitivitate a României 2015-2020*
- *** *Planul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020*
- colecția Județele României
- *** (1992, 2002, 2011) *Recesământul populației și locuințelor*, Institutul Național de Statistică, București.
- *** baza de date INSSE Tempo online

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Ședință introductivă	explicația, conversația	2 ore
Tema 1. Evoluția cunoașterii georgafice a teritoriului României. Evoluția geografiei umane românești.	conversația de verificare, euristică, problematizarea	2 ore Pondere: 10% din nota finală
Tema 2. Populația României. Numărul și distribuția teritorială a populației. Dinamica populației României: mișcarea naturală și mișcarea migratorie - caracteristici regionale	explicația, conversația euristică, problematizarea, demonstrația, metoda statistică, metoda matematică, metoda grafică și cartografică	6 ore Pondere 20% din nota finală la LP
Tema 3. Structura pe sexe și grupe de vârstă	explicația, conversația euristică, problematizarea, demonstrația, metoda statistică, metoda matematică, metoda grafică și cartografică	6 ore Pondere 20% din nota finală la LP
Tema 4. Sistemul urban din România: analiză regională	explicația, conversația euristică, problematizarea, demonstrația, metoda statistică, metoda matematică, metoda grafică și cartografică	6 ore Pondere 20% din nota finală la LP
Tema 5. Tipologia activităților economice din România. Regiunea agriculturii, industriei și turismului.	conversația euristică, problematizarea, învățarea prin descoperire, metoda statistică, metoda matematică	6 ore Pondere 20% din nota finală la LP
Bibliografie : Cianga, N., Ramona Flavia Iatu, 2003, Geografia umană a României – Indrumar de lucru practice, Ed. Dimitrie Cantemir, Targu Mures, 130 p. Rusu, R., 2004, <i>Organizarea spațiului geografic și amenajarea teritoriului. Caiet de lucrări practice</i> , Ed. Univ. Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca Surd, V., 2001, <i>Geodemografie</i> . Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca Truți, S., Cretan, R., Ancuta, Catalina, 2000, Geografia Umană a României –Populația și Așezările, Ed. Mirton, Timisoara Vert, C., 1995, <i>Analiza geodemografică. Manual practic</i> . Editura Mirton, Timișoara, 128 pp. Vert, C., 2000, <i>Geografia populației și așezărilor umane</i> . Tipografia Universității de Vest, Timișoara, 385 pp. Vert, C., 2001, <i>Geografia populației. Teorie și metodologie</i> . Editura Mirton, Timișoara, 206 pp.		

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- conținutul cursului a fost elaborat și prin consultarea structurii cursurilor similare din centrele universitare ale consorțiului, precum și prin consultarea structurii disciplinelor corespondente din învățământul preuniversitar, respectiv a problematicei de concurs a angajatorilor din sfera social-economică.

9. Utilizarea instrumentelor bazate pe inteligența artificială generative

Pentru realizarea sarcinilor definite la secțiunea de evaluare din cadrul lucrărilor practice este permisă utilizarea IAgen pentru facilitarea generării codurilor de programare necesare descărcării datelor spațiale în format Shapefile, pe baza unui prompt formulat de studenți, care reflectă algoritmul și logica de lucru concepute de aceștia (de exemplu, interogări Overpass Turbo pentru date OpenStreetMap), precum și pentru orientarea în identificarea și structurarea surselor bibliografice relevante pentru temele analizate. Studenții rămân responsabili pentru selecția critică a surselor, raportarea la bibliografia de specialitate, validarea datelor și interpretarea rezultatelor analizelor GIS.

Exemplele cele mai cunoscute de instrumente IAgen includ, dar nu se rezumă la: ChatGPT, Google Gemini, Copilot pentru text sau MidJourney pentru imagini.

Fiecare student va preciza, într-o declarație redactată distinct pentru fiecare sarcină de lucru, conform modelului din anexa 3 a [Regulamentului privind utilizarea inteligenței artificiale generative în procesul educațional la UVT](#), instrumentul pe care l-a utilizat, modul în care a fost utilizat și partea din sarcină în care acesta a fost utilizat. Declarația va fi menționată de student la începutul sarcinii de lucru elaborate.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
10.1 Curs	Studenții primesc un portofoliu de 10-20 subiecte / sarcini de lucru, din materia predată și din bibliografia obligatorie. Subiectele își propun să evalueze: asimilarea logică a noțiunilor științifice; capacitatea de a explica științific situații problemă; precizia în înțelegerea și operarea cu noțiuni și concepte cheie; situarea spațio-temporală și conceptuală corectă a elementelor/fenomenelor socio-teritoriale definitorii din aria curriculară abordată. Se solicită răspunsuri clare, coerente și sintetice. Examenul se va desfășura cu prezență fizică la universitate.	examen final scris, complementar, examen oral, dacă se impune (în cazul suspiciunii de fraudare a examenului scris, detectată în cursul corectării lucrării scrise)	70%
10.2 Seminar / laborator	- implicarea și înțelegerea pe parcursul desfășurării orelor de laborator; - utilizarea și aplicarea corectă a noțiunilor și metodelor învățate în soluționarea unor aplicații practice specifice, însușirea și expunerea cunoștințelor necesare participării la dezbateri/prezentări; prelucrarea și reprezentarea corectă a informațiilor de ordin geografic; interpretarea corectă a acestora: - implicarea în activități, respectarea cerințelor cu privire la realizarea temelor, inclusiv a termenelor.	Evaluarea pe parcurs a temelor realizate, fiecare tema fiind obligatorie și având pondere de 20 % sau 10% din nota finală la activitățile de seminar Activitatea la seminar are	30%

		pondere 10% in nota finala la activitatile de seminar.	
10.3 Standard minim de performanță:			
Studentii pot obține nota 5, dacă îndeplinesc cel puțin 45% din cerințele la examen și din cerințele minimale la activitățile de lucrări practice, la care prezența este obligatorie (exploatarea rezultatelor care vor fi incluse în dosarul de lucrări practice al studentului, prezentarea rezultatelor, participarea la dezbateri etc.). La lucrări practice: Toate temele sunt obligatorii și se vor preda la data stabilita la începutul semestrului. Prezența și participarea la activitățile și discuțiile de seminar este obligatorie Obținerea notei 5 pentru temele realizate, realizarea temelor grafice și cartografice în timpul ședințelor de laborator cu îndrumarea directă a cadrului didactic			

Data completării: 15.09.2026

Titular de disciplină: Conf. univ. Dr. Cătălina ANCUȚA